

Her Ticari Araç Alımında Ödenen KDV İndirim Konusu Yapılamaz

H. BAŞAR AKSAKAL
SMMM - DENETÇİ

I. GİRİŞ

Vergi mükellefleri uygulamada, binek otomobillerinin ve hafif ticari araçların KDV yönünden vergilendirilmesinde tereddüde düşmektedirler. Satın almış oldukları aracın ruhsatında ticari yazması maalesef kendilerine aracın iktisabında ödemiş oldukları KDV'yi indirim konusu yapmaya yetmemektedir. Makalemizde söz konusu vergi uygulamasına ilgili mevzuat hükümleri yardımıyla açıklık getirilmeye çalışılacaktır.

II. BİNEK OTO VE TİCARİ ARAÇ ALIMINDA ÖDENEN KDV'NİN İNDİRİMİ

3065 sayılı KDV Kanunu'nun 30/b maddesinde, *“faaliyetleri kısmen veya tamamen binek otomobillerin kiralanması veya çeşitli şekillerde işletilmesi olanların bu amaçla kullandıkları hariç olmak üzere, işletmelere ait binek otomobillerin alış belgelerinde gösterilen KDV'nin mükellefin vergiye tabi işlemleri üzerinden hesaplanan KDV'den indirilemeyeceği”* hükme bağlanmıştır. Bu aşamadan sonra faaliyetleri sebebiyle KDV Kanunu 30. madde uyarınca kendilerine binek oto alımında ödedikleri KDV'yi indirim hakkı tanınan mükellefler dışındaki mükellefler için soru işareti, satın almış oldukları aracın KDV Kanunu açısından binek otomobil olarak sınıflandırılıp sınıflandırılmadığıdır. Otomobil firmalarının ticari araç grubunda yer alan Doblo, Connect, Partner, Caddy, Transporter gibi (4+1) araçların alımında ödenen KDV'nin vergiye tabi işlemler üzerinden hesaplanan KDV'den indirip indirememe konusunda mükellefler tereddüde düşmektedirler.

Gelir İdaresi Başkanlığı tarafından **23.06.2010** tarihinde yayımlanan 57 No.lu KDV Sirkülerinde yapılan açıklamalara göre **“KDV uygulaması bakımından binek otomobili kapsamına giren araçlar, 54 No.lu KDV sirkülerinde yapılan açıklamalara göre belirlenecektir”** denmektedir. İlgili sirkülerde ise 30.12.2007 tarih ve 26742 sayılı Resmi Gazetede yayımlanan **2007/13033 sayılı Bakanlar Kurulu Kararı'** na atıfta bulunulmuştur.

Kararnameye ekli I sayılı listenin 9 uncu sırasında, Türk Gümrük Tarife Cetvelinin 87.03 pozisyonunun *“Binek otomobilleri ve esas itibarıyla insan taşımak üzere imal edilmiş diğer motorlu taşıtları”* kapsadığı belirtilmektedir. Satın alınan araç Türk Gümrük Tarife Cetvelinin **87.03** numarasında yer alan binek otomobil ise ilgili aracın alış vesikasında gösterilen KDV'nin mükelleflerin vergiye tabi işlemler dolayısıyla hesapladığı KDV'den indirim imkânı bulunmamaktadır.

87.03 pozisyonunda yer alan eşyaların tanımına ilişkin olarak, **27.07.2005 Tarih ve 25888 Sayılı Resmi Gazetede** yayımlanan **8 Seri No.lu Gümrük Genel Tebliği (Tarife – Sınıflandırma Kararları)** ile açıklamalar yapılmıştır. İlgili tebliğin ek kısmı aşağıda aynen sunulmuştur.

Eşyanın Tanımı	Tarife Pozisyonu ve Sınıflandırmanın Gerekçesi
1+1 koltuklu, şoför ve öndeki yolcunun arkasındaki kısımda emniyet kemerleri veya emniyet kemeri montajı için tertibat, koltuk ve emniyet ekipmanı montajı için sabit tertibat, aracın iç kısmının her tarafında, araçların yolcu bölümlerinde yer alan konfor özellikleri ve iç döşemeleri (örn. yer kaplamaları, havalandırma, iç aydınlatma, küllükler), iki yan panel boyunca arka camları bulunan (En arkada yük bölümünün sağ ve sol taraflarında cam bulunsun bulunmasın); şoför ve öndeki yolcuların bölümü ile insan veya eşya taşınması için kullanılan arka bölüm arasında sabit bir panel veya bariyer bulunmayan kapalı kasa motorlu taşıt	87.03,GYK 1 ve 6.
1+1 koltuklu, şoför ve öndeki yolcunun arkasındaki kısımda emniyet kemerleri veya emniyet kemeri montajı için tertibat, koltuk ve emniyet ekipmanı montajı için sabit tertibat, kargo kısmında araçların yolcu bölümlerinde bulunan konfor özellikleri ve iç döşemeleri (yer kaplamaları, havalandırma, iç aydınlatma, küllükler) bulunmayan, iki yan panel boyunca arka camları bulunan (En arkada yük bölümünün sağ ve sol taraflarında cam bulunsun bulunmasın) veya bulunmayan,) veya bulunmayan; şoför ve öndeki yolcuların bölümü ile insan veya eşya taşınması için kullanılan arka bölüm arasında sabit bir panel veya bariyer bulunan kapalı kasa motorlu taşıt.	87.04,GYK 1 ve 6
Eşyanın Tanımı	Tarife Pozisyonu ve Sınıflandırmanın Gerekçesi
1+3, 1+4 veya 1+7 koltuklu, şoför ve öndeki yolcunun arkasındaki kısımda emniyet kemerleri veya emniyet kemeri montajı için tertibat, koltuk ve emniyet ekipmanı montajı için sabit tertibat, aracın iç kısmının her tarafında, araçların yolcu bölümlerinde yer alan konfor özellikleri ve iç döşemeleri (örn. yer kaplamaları, havalandırma, iç aydınlatma, küllükler), iki yan panel boyunca arka camları bulunan (En arkada yük bölümünün sağ ve sol taraflarında cam bulunsun bulunmasın); şoför ve öndeki yolcuların bölümü ile insan veya eşya taşınması için kullanılan arka bölüm arasında sabit bir panel veya bariyer bulunmayan kapalı kasa motorlu taşıt	87.03

Konu ile ilgili olarak İstanbul Vergi Dairesi Başkanlığı tarafından yayımlanan **KDV-2009 / 98 No.lu** Uygulama Tamiminin bir bölümünde aynen;

“Ayrıca konu ile ilgili olarak Bakanlık makamından alınan 29.01.2009 tarih ve 9785 sayılı yazıda;

...

Öte yandan, 87.03 tarife pozisyonunda yer alan kullanılmış binek otomobillerin teslimi 2007/13033 sayılı Bakanlar Kurulu Kararı eki(I) sayılı listenin 9. sırası uyarınca %1 oranında KDV'ye tabi bulunmaktadır. Bu pozisyondaki araçların tanımıyla ilgili olarak 8 No.lu Gümrük Genel Tebliğinde, 1+3, 1+4, ve 1+7 koltuklu, şoför ve öndeki yolcunun arkasındaki kısımda emniyet kemeri montajı için tertibat, koltuk ve emniyet ekipmanı montajı için sabit tertibat, aracın iç kısmının her tarafında, araçların yolcu bölümlerinde yer alan konfor özellikleri ve iç döşemeleri (örn. yer kaplamaları, havalandırma, iç aydınlatma, külekleri), iki yan panel boyunca arka camları bulunan (en arkada yük bölümünün sağ ve sol taraflarında cam bulunsun bulunmasın), şoför ve öndeki yolcuların bölümü ile insan veya eşya taşınması için kullanılan arka bölüm arasında sabit bir panel veya bariyer bulunmayan kapalı kasa motorlu taşıtların 87.03 tarife pozisyonunda olduğu açıklanmıştır...” denilmektedir.

Yine yukarıda bahsi geçen Uygulama Tamiminde;

“ Faaliyetleri kısmen veya tamamen binek otomobillerinin kiralanması veya çeşitli şekillerde işletilmesi olmayan mükelleflerin 87.03 G.T.İ.P. numarasında yer alan binek otomobili kapsamında olan kapalı kasa kamyonet alımlarında alış vesikalarında gösterilen KDV'nin vergiye tabi işlemler üzerinden hesaplanan KDV'den indirilmesi mümkün bulunmamaktadır.

Diğer taraftan, faaliyetleri kısmen veya tamamen binek otomobillerinin kiralanması veya çeşitli şekillerde işletilmesi olmayan mükelleflerin 87.03 G.T.İ.P numarasında yer almayan ve araçların işletmenin aktifinde kayıtlı olan araçların alımlarında ödedikleri KDV'nin yıl geçmemek üzere faturaların kanuni defterlere kaydedildiği vergilendirme döneminde indirim konusu yapılabileceği tabiidir.” şeklinde açıklama yapılmıştır.

III. SONUÇ

Yukarıda yapılan açıklamalar ışığında genellikle ticari amaçlar için kullanılan Doblo, Connect, Partner, Caddy, Transporter, Expres, Combi, Kango gibi (4+1) araçların alımında ödenen KDV 3065 sayılı Kanun'un 30/b maddesine göre indirim konusu yapılamayacaktır. Mükellefler tarafından indirim konusu yapılamayan bu vergi **23 Seri Nolu KDV Genel Tebliğ'inde** yapılan açıklamalar ışığında işin mahiyetine göre gider veya maliyet unsuru olarak dikkate alınacaktır. Faaliyetleri kısmen veya tamamen binek otomobillerinin kiralanması veya çeşitli şekillerde işletilmesi olan mükelleflerin bu amaçla kullandıkları araçların alımında ödediği KDV'yi vergiye tabi işlemler üzerinden hesaplanan KDV'den indireceği tabidir.